

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Kim Swerts

Advocaat

Praktijkassistent Universiteit Antwerpen

RECHTSPRAAK

■ Exequatur

Beslagr. Brussel 6 augustus 2014

Beslag en executie – Bewarend beslag – Bewarend beslag onder derden – Kantonnement – Europees en internationaal gerechtelijk recht – Executie en bevoegdheid – Verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000 – Erkenning en tenuitvoerlegging

Krachtens een buitenlandse rechterlijke titel wordt bewarend beslag onder derden gelegd. Ingevolge het gelegde beslag gaat beslagene over tot kantonnement. Na een buitenlandse hervorming in beroep van het aangehaalde vonnis kan de kantonnende partij de vrijgave bekomen in de zin van artikel 1405 in fine Ger.W. zonder dat hiertoe een exequaturprocedure dient te worden gevolgd in België.

(BIAO-CI, VENNOOTSCHAP NAAR HET RECHT VAN IVOORKUST/K.S.,
GERECHTSDEURWAARDER)

(Advocaten: Mr. E. Plasschaert en Mr. D. De Maeseneer)

(...)

1. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN EN VAN HET VERWEER

(...)

2. FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

De belangrijkste feiten en procedurevoorgaanden, relevant voor de beoordeling van huidige zaak en zoals zij uit de procedurestukken en de door partijen neergelegde stukken blijken, kunnen als volgt samengevat worden:

Bij tegensprekelijk vonnis van 30 juni 2010 veroordeelt de rechtbank van koophandel te Parijs de vennootschap naar het recht van Ivoorkust BIAO, tot betaling aan de vennootschap naar Luxemburgs recht A.E., van een bedrag van 1.459.417,46 EUR,

te vermeerderen met te kapitaliseren interesten, een vergoeding ten bedrage van 10.000 EUR en de gedingkosten. Tevens staat de rechtbank de voorlopige tenuitvoerlegging toe.

Op 28 juli 2010 laat A.E. krachtens dit vonnis bewarend derdenbeslag leggen lastens BIAO in handen van de NV Fortis Bank.

Hierna tekent BIAO op 4 augustus 2010 hoger beroep aan tegen dit vonnis.

Bij beschikking van 14 december 2010 bekomt A.E. de uitvoerbaarverklaring van dit vonnis in België, waarna zij op 24 januari 2011, lopende de beroepsprocedure, opnieuw bewarend derdenbeslag laat leggen lastens BIAO in handen van haar Belgische bankier Fortis Bank.

Teneinde de onbeschikbaarheid op te heffen en het beslagene te bevrijden, deelt BIAO op 11 februari 2011 haar intentie mee om de oorzaken van het bewarend derdenbeslag te kantonneren.

Na de afrekening te hebben ontvangen van A.E., stort ze op 25 mei 2011 een bedrag van 1.072.013,44 EUR op de rekening van gerechtsdeurwaarder K.S. Deze maakt op 30 mei 2011 een proces-verbaal van kantonnement op en stort de gelden door op een rekening bij de Deposito- en Consignatiekas.

Op 14 juni 2011 verleent A.E. opheffing van het bewarend derdenbeslag. Een jaar later, bij arrest van 14 juni 2012, hervormt het hof van beroep te Parijs het bestreden vonnis van 30 juni 2010 volledig en verklaart de oorspronkelijke vordering van A.E. onontvankelijk bij gebrek aan belang. Tevens veroordeelt het hof A.E. tot betaling aan BIAO van een vergoeding ten bedrage van 15.000 EUR en de gedingkosten van beide aanleggen.

Daags nadien verzoekt BIAO bij gerechtsdeurwaarder K.S. om de vrijgave van de gekantonneerde gelden.

A.E. verzet zich hier onmiddellijk tegen nu volgens haar het arrest van 14 juni 2012, bij gebrek aan uitvoerbaarverklaring in België en vervolgens betekening aan haar, geen uitvoerbare titel in België uitmaakt op basis waarvan in toepassing van artikel 1405 Ger.W. de vrijgave van de gekantonneerde gelden kan bekomen worden.

(...)

3. BEOORDELING

3.1. *De exceptie van borgstelling van de eisende vreemdeling*

(...)

3.2. *De vrijgave van de gekantonneerde gelden*

BIAO heeft de volledige oorzaken van het bewarend derdenbeslag gekantonneerd.

In tegenstelling tot een kantonnement na uitvoerend beslag (zie art. 1404 Ger.W.), geldt het kantonnement na bewarend beslag (zie art. 1403 Ger.W.) niet als betaling. De na bewarend beslag gekantonneerde gelden blijven deel uitmaken van het vermo-

gen van de schuldenaar zodat overigens ook andere schuldeisers van de beslagene er aanspraak op zullen kunnen maken.

Nu BIAO gekantonneerd heeft in handen van de gerechtsdeurwaarder kunnen haar gekantonneerde gelden, overeenkomstig artikel 1405 *in fine* Ger.W., slechts vrijgegeven worden met haar toestemming “*of krachtens een beslissing die niet meer vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel*”.

Er bestaat geen betwisting over dat het arrest van het hof van beroep te Parijs van 14 juni 2012 niet meer vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel.

Dit arrest heeft de vordering van de beslaglegger A.E. onontvankelijk verklaard bij gebrek aan belang. Ten gevolge van deze uitspraak beschikt A.E. niet langer over een zekere en vaststaande schuldvordering ten overstaan van BIAO en kan deze laatste de vrijgave van de door haar na bewarend derdenbeslag gekantonneerde gelden bekomen (zie in dezelfde zin E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag*, in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, p. 279, nr. 405).

Het is geenszins vereist dat dit arrest om de vrijgave van het kantonnement te bekomen uitvoerbaar is in België vermits BIAO niets betaald heeft. Zij heeft het hervormde vonnis van 30 juni 2010 niet uitgevoerd. Zij heeft enkel, om de onbeschikbaarheid ten gevolge van het lastens haar gelegd bewarend derdenbeslag op te heffen en hetgeen de oorzaken van het bewarend derdenbeslag overtrof te bevrijden, de gekantonneerde gelden in de plaats gesteld van de in beslag genomen gelden zonder dat deze gelden ooit haar vermogen verlaten hebben. Dit is het grote verschil met het kantonnement na uitvoerend beslag, waar wel een uitvoerbare titel noodzakelijk zou geweest zijn om de vrijgave te bekomen (zie E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag*, in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, p. 295, nr. 425, waarnaar ten onrechte verwezen wordt in stuk met nr. 14 van verweerster).

(...)

3.3. De gevorderde schadevergoeding en de gedingkosten

(...)

3.4. De voorlopige tenuitvoerlegging

(...)

OM DEZE REDENEN,

Gelet op de artikelen 4, 37, 41 en 42 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Rechtsprekende op tegenspraak;

Verklaart de vordering van de vennootschap naar het recht van Ivoorkust BIAO ontvankelijk en gegrond als volgt;

Veroordeelt gerechtsdeurwaarder K.S. tot opvraging van de door de vennootschap naar het recht van Ivoorkust BIAO op 30 mei 2011 gekantonneerde gelden, te ver-

meerderen met de opgebrachte interesten, en tot doorstorting van al deze sommen aan de vennootschap naar het recht van Ivoorkust BIAO;

(...)

Waar aanwezig was: A. Devenyns, beslagrechter.

N o o t

Over beslag, kantonnement en exequatur van buitenlandse rechterlijke beslissingen

Krachtens een buitenlandse rechterlijke titel wordt bewarend beslag onder derden gelegd. Ingevolge het gelegde beslag gaat beslagene over tot kantonnement. Na een buitenlandse hervorming in beroep van het aangehaalde vonnis kan de kantonnende partij de vrijgave bekomen in de zin van artikel 1405 *in fine* Ger.W. zonder dat hiertoe een exequaturprocedure dient te worden gevolgd in België.

Inzake zag beslagene zich geconfronteerd met een bewarend beslag onder derden krachtens een buitenlandse rechterlijke titel. Artikel 47 van EU-verordening nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 (Brussel I-Verordening) betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken bepaalt dat een buitenlandse beslissing die nog dient te worden erkend voor uitvoering de schuldeiser niet belet zich reeds op bewarende maatregelen te beroepen waarin de wetgeving van de aangezochte staat voorziet. De Belgische rechtspraak kende aan een buitenlandse rechterlijke titel sowieso reeds de status toe van een zekere, vaststaande en opeisbare schuldvordering¹.

Het kantonnement voor en in de uitvoering

De in beslag genomen sommen overtroffen de oorzaak van het beslag zodat de beslagene partij overging tot kantonnement van de oorzaken van het beslag, zoals beschreven in artikelen 1403-1404 Ger.W. Het kantonnement van de oorzaken van het beslag is het recht dat toekomt aan de schuldenaar om het bewarend of uitvoerend beslag te verhinderen of de in beslag genomen goederen te bevrijden door in de Deposito- en Consignatiekas of in handen van een erkende of aangestelde sekwester een bedrag in bewaring te geven dat toereikend is om tot waarborg te strekken voor de schuld in hoofdsom, interest en kosten². In de praktijk komt dit erop neer dat de beslagene een bedrag gelijk aan de hoofdsom, interesten en kosten overmaakt aan de beslagleggende gerechtsdeurwaarder die de ontvangen gelden op zijn beurt overmaakt aan de Deposito- en Consignatiekas na het opmaken van een proces-verbaal. Naast het kantonnement van de oorzaken van het beslag is er ook het kantonnement van het voorwerp van het beslag zoals omschreven in artikel 1407 Ger.W.

Het kantonnement van de oorzaken van het beslag kan zowel geschieden voor als in de uitvoering. Dit onderscheid is van essentieel belang. Artikel 1403 Ger.W. dat zich

1. Zie o.m. Beslagr. Brussel 12 maart 1998 *JLMB* 1998, 737.

2. E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag, APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, p. 265.

uitspreekt over de mogelijkheid tot kantonnement voor de uitvoering specificeert dat de schuldenaar overgaat tot bewaargeving van verschuldigde bedrag in handen van de Deposito- en Consignatiekas. Artikel 1404 Ger.W. met betrekking tot het kantonnement in de uitvoering, stelt dat de schuldenaar een storting doet die geldt als voorwaardelijke betaling.

Bij een bewaargeving blijft het geconsigneerde bedrag in het vermogen van de schuldenaar tot daadwerkelijke uitvoering. Bij een voorwaardelijke betaling zal bij vervulling van de uiteindelijke voorwaarde, hetzij de erkenning van de aan de grondslag liggende schuldvordering, het bedrag het vermogen van de schuldenaar hebben verlaten op het tijdstip van de eigenlijke consignatie.

Het buitenlandse vonnis krachtens welke het bewarend beslag onder derden werd gelegd en het kantonnement tot stand is gekomen, werd verbroken en hervormd door een arrest. De beslagene schuldenaar wendt zich tot de beslagleggende gerechtsdeurwaarder en de Deposito- en Consignatiekas met vraag de gekantonneerde gelden terug vrij te geven op grond van het buitenlands arrest en beroept zich op artikel 1405 Ger.W. *in fine* dat stelt dat opvraging van de gelden o.m. dient te geschieden door de gerechtsdeurwaarder krachtens een beslissing die niet meer vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel. Het staat niet ter discussie dat het Franse arrest niet meer vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel naar Frans recht.

Vraag die zich stelt is op de teruggave van in bewaargeving gegeven gelden die het vermogen van de beslagene op geen enkel moment hebben verlaten een daad van uitvoering van een buitenlandse gerechtelijke beslissing betreft – dewelke dan uitvoerbaar dient te zijn verklaard in België – of de enkele toepassing is van een binnenlandse rechtsregel, meer bepaald de enkelvoudige toepassing van artikel 1405 Ger.W.

Een beslissing die niet meer vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel

Is het arrest van het hof van beroep van Parijs een beslissing die niet meer vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel of dient het hier te gaan om een beslissing die in de Belgische rechtsorde uitvoerbaar is en derhalve naar Belgisch recht niet meer vatbaar voor een gewoon rechtsmiddel? Dient derhalve de beslagene partij die de vrijgave vraagt van de voor uitvoering gekantonneerde en in bewaring gegeven gelden te beschikken over een exequatur van een Belgische rechter ten einde deze bedragen op te vragen?

In zover de daadwerkelijke teruggave van in bewaargeving gegeven gelden een daad van uitvoering zouden betreffen dient de vraag positief te worden beantwoord. Krachtens artikel 38 van reeds aangehaalde Brussel I-Verordening kan elke beslissing die in een lidstaat is gegeven en daar uitvoerbaar is slechts in een andere lidstaat ten uitvoer worden gelegd dan nadat zij in deze andere lidstaat uitvoerbaar is verklaard.

De uitvoerbaarverklaring van een buitenlands vonnis is echter alleen noodzakelijk om dwingende effecten mee te brengen tegenover de tegenpartij³. Wanneer de terug-

3. Brussel 10 juni 2005, *TBH*, 2007/1, 85.

gave van eigen gelden in bewaring gegeven in het kader van een kantonnement voor de uitvoering niet als een uitvoeringsdaad wordt beschouwd doch als een loutere toepassing van 1405 Ger.W. is het bekomen van een exequatur niet noodzakelijk. Terecht oordeelde de rechter dat de gekantonnerde gelden inzake het vermogen van de beslagene nooit hebben verlaten. De vraag tot teruggave kan dan ook nooit worden uitgelegd als een uitvoering ten laste van het vermogen van de tegenpartij, doch enkel als het recupereren van de eigen in bewaargeving gegeven gelden. Een eenvoudige toepassing van artikel 1405 Ger.W. was dan ook mogelijk. Meer, door de verbreking van het initiële vonnis krachtens hetwelk het oorspronkelijk beslag werd gelegd, beschikte de beslaglegger niet langer over een zeker, vaststaande en opeisbare schuldvordering zodat de beslagene de intrekking van het beslag en de vrijgave van de gekantonnerde gelden kan vorderen⁴.

A contrario kan evenzeer worden gesteld dat indien tot kantonnement was overgegaan na het leggen van uitvoerend beslag, wel degelijk een uitvoerbare titel noodzakelijk zou zijn geweest om de teruggave van de geconsigneerde gelden te bekomen.

De voorliggende rechtspraak kan dan ook worden bijgetreden. Indien een buitenlandse beslissing krachtens Brussel I een titel tot bewarende maatregelen met zich voortbrengt waaruit de beslagleggende partij rechten kan putten dan lijkt de analoge redenering dat een verbreking van de aan de grondslag liggende beslissing een einde stelt aan de bewarende maatregelen en de daaraan ontleende rechten niet meer dan billijk.

Kris SLABBAERT

Kandidaat-gerechtsdeurwaarder

■ Dwangsom

Brussel 7 maart 2014

Europees en internationaal gerechtelijk recht – Executie en bevoegdheid – Verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000 – Erkenning en tenuitvoerlegging

Voor de verbeurte van een dwangsom is niet vereist dat er voor de tenuitvoerlegging van de hoofdveroordeling in het buitenland een exequatur bekomen werd. Hoofdveroordelingen waaraan een dwangsom wordt gekoppeld zijn per definitie veroordelingen die niet voor rechtstreekse uitvoering of reële executie in aanmerking komen.

Er is wel vereist dat de gerechtelijke beslissing in het land waar de beslissing wordt uitgesproken, een uitvoerbare beslissing is, en de betekening van de gerechtelijke beslissing die een dwangsom oplegt is noodzakelijk opdat de dwangsom zou kunnen verbeuren.

4. E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag*, APR, Mechelen, Kluwer, 2010, p. 279.